

I Semester B.Com. Examination, November/December 2015
(Fresh + Repeaters) (CBCS) (2014–15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Yaksha Prashna Sangraha, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**

2) Answer questions I, V and VI in **Sanskrit only.**

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Select the correct answer :

1) व्यासः किं रचितवान् ?

अ) महाभारतम् आ) बृहत्कथा इ) रामायणम् ई) शाकुन्तलम्

2) वनपर्वः कस्य भागः ?

अ) रामायणस्य आ) विष्णु पुराणस्य इ) महाभारतस्य ई) हितोपदेशस्य

3) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?

अ) 6,800 आ) 8,800 इ) 24,000 ई) 1,00,000

4) माद्री तनयः कः ?

अ) नकुलः आ) अर्जुनः इ) भीमः ई) कर्णः

5) हतान् भ्रातृन् दृष्ट्वा कः विललाप ?

अ) अर्जुनः आ) युधिष्ठिरः इ) नकुलः ई) सहदेवः

6) अहं बकः इति कः अवदत् ?

अ) यक्षः आ) गन्धर्वः इ) राक्षसः ई) देवः

7) वृकोदरः कस्य नाम ?

अ) अर्जुनस्य आ) दुर्योधनस्य इ) कृष्णस्य ई) भीमस्य

8) धर्मपुत्रः कः ?

अ) भीमसेनः आ) नकुलः इ) अर्जुनः ई) युधिष्ठिरः

9) कः पण्डितः ज्ञेयः ?

अ) धर्मज्ञः आ) नास्तिकः इ) तन्त्रज्ञः ई) नटः

10) बहुमित्रकरः किं लभते ?

अ) सुखं आ) दुःखं इ) स्वर्गं ई) नरकं

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer any two questions :

1) महाभारतस्य विकासमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಮಹಾಭಾರತದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the development of the Mahabharatha.

2) हतान् भ्रातॄन् दृष्ट्वा युधिष्ठिरः कथं विललाप ? वर्णयत ।

ಹತರಾದ ಸಹೋದರರನ್ನು ನೋಡಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೇಗೆ ವಿಲಪಿಸಿದನು ? ವಿವರಿಸಿ.

How did Yudhishtira lament on seeing his brothers dead ? Explain.

3) यक्ष-युधिष्ठिरयोः प्रश्नोत्तराणि संगृह्य लिखत ।

ಯಕ್ಷ-ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Summarise the questions asked by Yaksha and answers given by Yudhishtira.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any three slokas.

1) स ददर्श हतान् भ्रातॄन् लोकपालानिवच्युतान् ।

युगान्ते समनुप्राप्ते शक्रप्रतिमगौरवान् ॥

2) अविक्षतशरीरश्चाप्यप्रमृष्टशरासनाः ।

असंज्ञा भुवि संगम्य किं शेध्वमपराजिताः ॥

- 3) यक्षोऽहमस्मि भद्रं ते नास्मिपक्षी जलेचरः ।
मयैते निहताः सर्वे भ्रातरस्ते महौजसः ॥
- 4) सार्थः प्रवसतो मित्रं भार्या मित्रं गृहे सतः ।
आतुरस्य भिषङ्मित्रं दानं मित्रं मरिष्यतः ॥
- 5) धर्मार्थं ब्राह्मणे दानं यशोऽर्थं नटनर्तके ।
भृत्येषु भरणार्थं वै भयार्थं चैव राजसु ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ಎವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** sentences.

- 1) अकृत्वा सदृशं कर्म किं शोध्वं पुरुषर्षभाः ।
2) मृतानामपिचैतेषां विकृतं नैव जायते ।
3) चत्वारः पर्वताः केन पातिताः भूरितेजसः ।
4) न चेत्प्रश्नान् पृच्छतो व्याकरोषि ।

V. संस्कृत भाषया उत्तरं लिखत ।

a) पञ्चानां लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) बुद्धिमान्
2) भूमेः
3) भ्रातरः
4) प्रश्नान्
5) कस्मिन्
6) एषाम्
7) महायुद्धे
8) श्रुतेन

b) पञ्चानां लकार पुरुष वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) अस्मि
- 2) मन्ये
- 3) पिब
- 4) नयति
- 5) जायते
- 6) स्यात्
- 7) वेत्स्यामि
- 8) अवदत्

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

संस्कृत साहित्ये श्रीमद्रामायणम् आदिकाव्यमिति प्रसिद्धम् । आदिकविः वाल्मीकिः तस्य कर्ता । सः रामायणकथानायकस्य श्री रामस्य समकालीनः । रामायणस्य उत्पत्तिविषये काचन कथा बालकाण्डस्य आदिभागे विद्यते । एकदा वाल्मीकिः स्नानार्थं तमसा नदीं अगच्छत् । तत्र तेन नद्याः अपरे तीरे वृक्षशाखायां क्रीडन्तौ क्रौञ्चपक्षिणौ दृष्टौ । तस्मिन्नेव क्षणे व्याधेन विद्धः क्रौञ्चः भूमौ निपपात । क्रौञ्ची सकरूपां चुक्रोश । एतत् अवलोकयतः वाल्मीकेः मुखात् शापोक्तिः श्लोकरूपेण निर्गताः । अयमेवासीत् लौकिक छन्दसः प्रथमावतारः ।

प्रश्नाः

- 1) संस्कृतसाहित्ये किं काव्यम् आदि काव्यमिति प्रसिद्धम् ?
- 2) रामायणोत्पत्तिवृत्तान्तः कस्मिन् काण्डे वर्तते ?
- 3) वाल्मीकिना नद्याः अपरे तीरे कौ दृष्टौ ?
- 4) क्रौञ्चः किमर्थं भूमौपपात ?
- 5) वाल्मीकेः मुखात् शापोक्तिः केन रूपेण निर्गता ?